

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach
Delegatura w Częstochowie
ul. Mirowska 8, 42-217 Częstochowa
tel./fax (34) 365 16 38
e-mail: delegaturaczwa@wkz.katowice.pl

C.NR.5144.2.2023.DP

za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

Częstochowa, dn. 15.03.2023r.

POZWOLENIE Nr CZ/70-1/2023
na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku w pisanim do rejestru zabytków

Na podstawie art. 6 ust. 1, pkt. 1 lit. c, pkt 2 lit. a, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022 poz. 840), §12 ust. 1, ust. 2 pkt 1,2,3,4, ust. 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 sierpnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 roku, poz. 81) oraz art. 104 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000)

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach

po rozpatrzeniu wniosku Parafii rzymsko-katolickiej p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Koszęcinie, reprezentowanej przez ks. Krzysztofa Grzegorzycy, z dnia 19.01.2023 r. (data wpływu: 23.01.2023 r.) w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich przy prospekcie organowym, autorstwa Hugo Krepsa z Opola (nr rej. B/438/2021), oraz chórze muzycznym znajdujących się w kościele p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa w Koszęcinie (nr rej. A/650)

p o z w a l a

1. na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków prospekt organowy, autorstwa Hugo Krepsa z Opola (nr rej B/438/2021) oraz chór muzyczny znajdujące się w kościele p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa w Koszęcinie (nr rej A/650)

2. polegających na:

- a) Pracach konserwatorskich:
  - rozpoznaniu stratygrafii
  - wstępnym oczyszczeniu z kurzu i luźnych nawarstwień;
  - demontażu wybranych elementów
  - usunięciu wtórnych nawarstwień metodą chemiczną i mechaniczną
  - dezynsekcji
  - impregnacji
  - uzupełnieniu ubytków w drewnie
  - uzupełnieniu ubytków zapraw
  - punktowaniu i rekonstrukcji warstwy malarskiej
  - rekonstrukcji złocień
  - werniksowaniu
- b) wymianie deskowania podłogi chóru muzycznego

3. według dokumentacji:

„Program prac konserwatorskich dla szafy organowej w kościele p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Koszęcinie” 2023r.

44

Opracowanej przez:

-Konservatora Dzieł Sztuki mgr Bożenę Halską

4. przy spełnieniu następujących warunków i obowiązków:

- a) kierowania pracami albo samodzielnego ich wykonania przez osobę spełniającą wymagania o których mowa odpowiednio w art.37a ust.1 i 2 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- b) przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed rozpoczęciem prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby o której mowa w pkt.2a
  - imienia i nazwiska i adresu osoby o której mowa w pkt.2a
  - dokumentów potwierdzających spełnianie przez osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art.37a ust.1 i 2 ustawy
  - oświadczenia osoby o której mowa w pkt.2a , o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo badaniami albo samodzielnego ich wykonywania.

5. oraz spełnieniu warunków dodatkowych:

- a) zawiadomienia o terminie rozpoczęcia i zakończenia prac
- b) zawiadomienia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem w terminie przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem tych prac (**zwołanie komisji konserwatorskiej w celu ustalenia opracowania estetycznego w oparciu o odkrytą kolorystykę warstwy polichromowanej i złożonej oraz po zdemontowaniu desek z podłogi w celu oszacowania ich stanu zachowania i możliwości wtórnego wykorzystania**)
- c) niezwłocznego zawiadomienia Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac konserwatorskich
- d) prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac oraz opracowania wyników tych prac , w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków albo ministrowi w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac lub badań
- e) dokonywania odbioru końcowego wykonanych prac konserwatorskich z udziałem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

6. Pozwolenie jest ważne do dnia 31 grudnia 2024 roku.

U Z A S A D N I E N I E

Prospekt organowy, autorstwa Hugo Krepsa z Opola, znajdujący się w kościele p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa objęty jest ochroną konserwatorską na podstawie wpisu do rejestru zabytków ruchomych (decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dn. 15.11.2021 r., znak: K-RD.5140.67.2021.KW) pod numerem B/438/2021. Sam kościół również podlega ochronie na podstawie wpisu do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Częstochowie, nr PSOZ-5340-I/4.2/98, z dn. 04.06.1998, aktualny nr rejestru A/650 (na podstawie zawiadomienia nr K-RD.5130.117.2020MB Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora

Zabytków w Katowicach z dn. 18.05.2020r.). W związku z powyższym, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, pkt 2 lit a, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn. Dz. U. 2022 poz. 840), zarówno sam budynek jak i prospekt organowy podlegają szczególnej opiece prawnej, która m. in. wyraża się w obowiązku uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac konserwatorskich.

W dniu 19.01.2023 r. (data wpływu 23.01.2023r.) Parafia rzymsko-katolicka p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Koszęcinie, reprezentowana przez ks. Krzysztofa Grzegorzycy, proboszcza parafii, zwróciła się z wnioskiem o pozwolenie na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy prospekcie organowym, autorstwa Hugo Krepsa z Opola wpisanym do rejestru zabytków pod nr B/438/2021, znajdującym się w kościele p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa w Koszęcinie (nr rej A/650), oraz wymianę deskowania podłogi chóru muzycznego w ww. kościele. W dn. 01.03. 2023r. wniosek został uzupełniony o program prac konserwatorskich. Do wniosku załączone zostały ponadto wszystkie wymagane załączniki formalne (w tym oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do korzystania z zabytku ruchomego, dokument potwierdzający prawo do dysponowania zabytkiem nieruchomym).

Jak wskazano w programie prac konserwatorskich, ogólny stan zachowania prospektu oszacowano jako zły. Warstwa polichromii na strukturze jak i w obrębie przedstawień malarskich w płycinach- św. Cecylia i Król Dawid- pokryta jest przemalowaniami oraz charakteryzuje się rozległymi spękaniem oraz ubytkami. Pokrywa ją także gruba warstwa pożółkłego werniksu. W latach poprzednich zabezpieczona została ponadto w sposób nieprofesjonalny lakierem.

Struktura drewna osłabiona, z licznymi śladami żerowania owadów, szczelinami i ubytkami. Widoczne są również uszkodzenia mechaniczne wynikające z użytkowania.

Przedstawienia aniołów, wycięte z płaskiej deski konturowo oraz pokryte zaprawą i polichromią, ze względu na ich stan zachowania zostały zdemontowane i złożone w pomieszczeniu gospodarczym.

Stan podłogi chóru muzycznego, która ma zostać poddana wymianie, również został oszacowany jako zły

Załączony program prac zakłada m.in. oczyszczenie powierzchni, przeprowadzenie badań w zakresie występowania warstw pierwotnych, uzupełnienie ubytków, nałożenie warstw zabezpieczających, rekonstrukcję brakujących detali, uzupełnienie złoceń oraz ogólne zabezpieczenie powierzchni w celu ochrony przed szkodliwym wpływem czynników zewnętrznych.

Ze względu na brak rozpoznania stratygrafii obiektu określono w pozwoleniu warunki dodatkowy polegający na **zwołaniu komisji konserwatorskiej w celu ustalenia opracowania estetycznego w oparciu o odkrytą kolorystykę warstwy polichromowanej i złoconej oraz po zdemontowaniu desek z podłogi w celu oszacowania ich stanu zachowania i możliwości wtórnego wykorzystania.**

W obrębie chóru muzycznego przewiduje się wymianę deskowania podłogi z zastosowaniem desek z drewna iglastego, analogicznych do istniejących.

Ponadto zakres prac ujęty w programie obejmuje pracę organmistrzowskie przy instrumencie muzycznym i jego podzespołach. Zaznaczyć należy, iż pomimo braku objęcia ochroną konserwatorską samego instrumentu, wykonanego przez Karla Spiegela (tabliczka z sygnaturą umieszczona na stole gry), główny element dekoracyjny prospektu, tj. wbudowane piszczałki prospektowe, w rozumieniu organmistrzowskim stanowią element składowy instrumentu. Traktury, system powietrzny, wiatrownice etc., które również przynależą do instrumentu należy jednak uznać za niezwiązane z obiektem wpisanym do rejestru, tj. prospektem. Dodatkowo instrument posiada białą kartę organową, a co za tym idzie ujęty jest w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Zakres prac ujęty w programie nie budzi zastrzeżeń, a ich wykonanie przez osobę posiadającą stosowne doświadczenie i praktykę, przyczyni się do zapobiegnięcia procesów degradacji. Działaniem możliwym do zaakceptowania, a nawet koniecznym w celu zachowania obiektów w dobrym stanie technicznym i wizualnym, jest przeprowadzenie pełnej konserwacji po spełnieniu wszystkich koniecznych warunków przewidzianych przy pracach konserwatorskich obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

POUCZENIE:

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie. Odwołanie od decyzji wnosi się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach. Z dniem doręczenia Śląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Oświadczenie to nie może być cofnięte.
3. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji, chyba że decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności lub podlega ona natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy.
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania także gdy jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
6. Organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.
7. Jeżeli decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, organ odwoławczy może zlecić przeprowadzenie określonych czynności postępowania wyjaśniającego organowi, który wydał decyzję.
8. Organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające również wtedy, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.
9. Organ odwoławczy nie przeprowadza postępowania wyjaśniającego, o którym mowa powyżej, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione.
10. Wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydania niniejszego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania badań, prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.
11. W razie stwierdzenia, że prace prowadzone są bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję wstrzymującą prace, badania, roboty lub inne działania przy zabytku, a następnie wyda decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, z określeniem terminu wykonania tych czynności, albo nakładającą obowiązek uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie wstrzymanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku, przy czym wniosek o wydanie tego pozwolenia składa się w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia doręczenia decyzji, albo nakładającą obowiązek podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia

16

wykonywanych badań, prac, robót lub innych działań przy zabytku do zgodności z zakresem i warunkami określonymi w pozwoleniu, wskazując termin wykonania tych czynności.

12. W razie stwierdzenia, że prace zostały wykonane bez pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu, wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję nakazującą przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu lub uporządkowanie terenu, określając termin wykonania tych czynności, albo zobowiązującą do doprowadzenia zabytku do jak najlepszego stanu we wskazanym sposób i w określonym terminie.
13. Zgodnie z treścią art. 37a, 37g, i 37h ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:
  - a) pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich, przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
  - b) w dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa powyżej, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie – oraz która przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
  - c) powyższe wymagania dotyczące osób kierujących pracami konserwatorskimi/restauratorskimi mają również zastosowanie do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru.
  - d) udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych, prowadzonych odpowiednio przy zabytku wpisanym do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczonym do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, oraz badaniach archeologicznych, lub zatrudnienie przy tych pracach lub badaniach w muzeum będącym instytucją kultury, potwierdzają świadectwa, w tym dotyczące odbytych praktyk zawodowych, oraz inne dokumenty zaświadczające udział w tych pracach, badaniach lub robotach lub zatrudnienie przy tych pracach wydane przez kierownika jednostki organizacyjnej, na rzecz której te prace, badania lub roboty były wykonywane, albo przez osobę, pod której nadzorem były wykonywane, w tym zakresy obowiązków na stanowiskach pracy w muzeum będącym instytucją kultury, lub zaświadczenia wydane przez wojewódzkich konserwatorów zabytków,
  - e) udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich, badaniach konserwatorskich, robotach budowlanych lub badaniach architektonicznych prowadzonych przed dniem 26 sierpnia 2011 r. przy zabytku niewpisanym do rejestru zabytków potwierdzają świadectwa, inne dokumenty lub zaświadczenia, o których mowa powyżej,
  - f) wykształcenie i tytuły zawodowe, o których mowa w art. 37a mogą być uzyskane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są one uznawane za równorzędne z wykształceniem i tytułami zawodowymi uzyskanymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów,
  - g) doświadczenie zawodowe, o którym mowa w art. 37a, może być nabyte poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile dotyczy prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań architektonicznych, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do inwentarza muzeum lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5

mgr inż. arch. Aleksandra Janikowska-Perczak
Kierownik Delegatury w Częstochowie

UŁ

Pobrano opłatę skarbową w wysokości 82 złotych za wydanie pozwolenia zgodnie z częścią III pkt 44 ppkt 2 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 roku, poz. 1923).

Otrzymują:

1. Ks. Proboszcz Krzysztof Grzegorzczak, ul. Powstańców 15, 42-286 Koszęcin
2. a/a x2

Do wiadomości:

1. Śląski Wojewódzki Konserwator zabytków w Katowicach (EZD)
2. Diecezjalny Konserwator, Kuria Diecezjalna w Gliwicach Ul. Łużycka 1, 44-100 Gliwice

RPW/21096/2022/DP

06.03.2023r.